

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐ-EGYÉSI KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RTTKAY MENYHÉRT.
Helyettes szerkesztő:
BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2:50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Itt az idő, válaszszatok!

A Bánffy képe és hasonlatosságára teremtett képviselőház utolsó napjait befejezte. Valóságos czirkusz volt ez öt év alatt — emelt belépti díjak mellett. Az ország keservesen megsínylódte ezt a néhai képviselőházat. Már a megnyitása komikus volt, kést nyeltek, kötélen táncoltak. Bánffy végigjátszotta az alkotmányosdit, s kis hijja volt, hogy a tojástanecz között maga az alkotmánytojása el nem törött. A választók és az őh nép épülésére bukfenet vetettek, volt hecz bőven, járt is a publikum esodájára, mikor aztán a dobokai czirkuszdirektor ur megbukott — a szellemi deficizt megölte — jött helyette a kitűnő trainer Kolomannus de Széll, ki paripáit a jog, törvény, igazság tüzes karikáján bámulatos ügyességgel ugrasztotta át.

Vége a dicsőségnek. A kordinákat, diszleteket leszedik, s új bérletre hívják fel az országot. Ujabb öt esztendőre! Itt az idő, válaszszatok! Állítólagos tiszta választás ózóna szállong a levegőben, s ha folyik is országszerte a korteskedés, gyalázatos lélekvásárlásokról, hivatali pressziókról még eddig hirt nem hallottunk. A készülődés lázas ugyan, de még nem nyilt. *Bontsuk ki a zászlót egész teljességében, függetlenégi polgárok!*

Az ország üdve, boldogsága a mi kezünkben van letéve.

Az idő rövid, s ha most nem tömörülünk egybe, akkor vesztett ügyünk van.

Akarjátok-e továbbra is húzni az osztrák jármot? — Nem. Akarjátok-e, hogy önálló vámterületünk legyen és erős iparunk? Igen. Akarjátok-e, hogy fiaitok *sárga-fekete zászlóval idegen érdekeket szolgáljon?* — Nem. Akarjátok-e, hogy az apáink véréből áztatott föld szabad és független legyen? — Igen. Nos a ti akaratotokon függ most minden, polgártársak!

Akarjátok és győzni fogunk. Az a zászló, melyre *1848 van felírva, nem bukik el dicstelen csatákban*, s ha e zászlót győzedelmesen vezetitek végig a választási háborun, akkor *egy országot, egy nemzetet tetteket függetlenné és szabaddá.*

A ki hazáját igazán szereti, a ki igazi meggyőződését, lelke sugallatát, szive titkos dobbanását követi, az nem szavaz másra, *mint függetlenégi jelöltre.*

Fel polgártársak a nemes küzdelemre! Legyetek erősek hitetekben, s a csábítók mézes-mázos szavára rá se hederitsetek.

A mi lelkünk nem eladó, mi követjük mind halálig a magyar nemzet ezredéves törekvéseit.

A függetlenégi pártnak a jövő országgyűlésen 125 tagot kell számlálnia. Ez oly számottevő ellenzék lesz, melynek láttára a bécsi moloch folyton éhes szája ijedten fog összecsukódni.

Esküdjetek fel a függetlenégi lobogóra, ha egy sziv és egy akarat vezérel titeket, akkor a győzelem a mienk!

Függetlenség! — drága jelszó,
Van-e ennél szebben hangzó?
Millió sziv ezt dobogja,
Millió sziv visszhangozza:
Éljen a haza!

Mártonffy Imre.

Viszonyunk a Balkánhoz.

Szegény nemzetnek, sok belső bajjal küzdő gyenge nemzetnek csak akkor lehet oka háborura, ha létérdekeit megtámadják. Okos ember és okos nemzet az erőt mindig olyan célra fordítja, a hová szükséges és céltalanul, esztelenül soha sem pazarolja. A politikában épen olyan fontos a ketszerkettő, mint a hétköznapi életben s mielőtt nemzetek vállalatokba kezdenek, mindig számolnak önmagukkal, hogy a vállalatban mit nyerhetnek, esetleg mit veszíthetnek.

Ezek a gondolatok jutnak eszünkbe most, mikor némely fővárosi napilap magyar imperialis politikáról fecseg és az Árpádok korának felelevenítésével akarja elterelni a közfigyelmet a dolog lényegéről. Az igazság az, hogy a bécsi hatalmasok terveit közt ott van a Balkánon való további előnyomulás és foglalás. A bécsi burgban, a birodalmak és alattvalók birkanyájával betelni soha nem tudó szertelen fejek Szalonikról almodoznak. Annak a lapnak, mely az Árpádok politikáját szeretné Árpádok nélkül a Balkánon megcsinálni, a bécsi külügyi hivatalban tudvalevőleg kitűnő összeköttetései vannak. A mit ő mond, azt tehát úgy tekinthetjük, mint a bécsi körök véleményéből kifolyó tapogatódzást. Oda-fönn ugyanis nagyon szeretnék tudni, vajjon a magyarság reagál-e a *csalsipra?*

Nos, Magyarország ez idő szerint politikai kalandokra egyáltalán nem kapható. Mit nyernénk mi a Balkánon való térfoglalással? Egy csomó miveletlen,

féktelen népet, kiknek civilizálása és féken tartása pénz- és véráldozatba kerülne. Nem volt elég a szomorú példából Bosznia? Volt-e hasznunk belőle, hogy elfoglaltuk? Tenger pénzünket és vérünket nyelte el, *iparpiacza lett az osztráknak* s fejlődő gabnatermelésével, nyersterményeivel *vetélytársa lett a magyar nyersterményeknek.* Van-e kidobni való pénzetek, akarjátok-e pazarolni a a magyar vért, csupán azért, hogy a Habsburg alattvaló száma szaporodjék? Az imperialis magyar politika (!) ugy fest a valóságban, hogy töletek megtagadják a külön vámterületet, de gondoskodnak arról, hogy ujabb nyers-termelő országok tervbevett bekebelezésével legkegyelmesebben ujabb versenyhársakat szerezzenek nyersterményeiteknek. — Dicső agráriusok ott Zemplénben, akarjátok-e az ilyen imperialis politikát? Ne aggódjatok, az Árpádok fénykorát a ti kedvetekért (!) megismételik. Fiaitok majd a ti pénzeteiken, idegen parancsra, idegen érdekekért mehetnek hódítani, vérzeni a Balkánra. Kétségkívül, így volt ez az Árpádok korában is.

A mi politikai érdekünk a Balkánon nem lehet semmi más, mint az, hogy a félsziget szláv és görög népei ott elhelyezkedjenek, a még fel nem osztott földterületeket egymás között ugy osztsák fel, hogy egyik is az uj szerzeménnyel a többi fölött tulhatalmas ne legyen. Ha ez megtörtént, akkor szabad fejlődést kell biztosítani valamennyinek. Örködni kell függetlenségük fölött, nehogy nemzeti tudatuk teljes kifejlődéséig Oroszország őket magába bekebelezze. Ha a Balkán népei látják, hogy függetlenségüket nemcsak nem támadjuk, de mások esetleges támadásai ellen is védjük, felhagynak az indokolatlan ellenszennvel, hajlandók lesznek esetleg reánk kedvező gazdasági szerződések kötésére. — Most pedig, a mi foglalási szándékainktól megrémülve, ugy politikailag, mint közgazdaságilag Oroszország karjaiba vetik magukat. A Balkán államok confederatióját Kossuth magyar vezérelt alatt tervezte. Ő ugy gondolta, hogy a politikailag fegyelmezettebb, miveltségben előrehaladott szabadságszerető magyar faj, vezérszerepet visz e kis államok szövetségében, szervezi őket, hogy függetlenségüket fenntarthassák s saját függetlenségét is ez apró államok szövetségében biztosítsa. Nem volt ez természetellenes politika, hisz Battenberg

Sándor bolgár fejedelem és Milan szerb király politikájuk sulypontját a Habsburgok erejére helyezték, bennük látták függetlenségük biztosítékát Oroszország hódító törekvései ellen. Ma minden megváltozott, a Balkánon csak ellenségeink vannak s mindezt köszönhetjük az osztrák politika és a bécsi körök foglaló szándékának.

Értjük mi, hogy a Habsburgok nagyon szeretnék, hanyatló uralmukat újabb földterületek megszerzésével megfejteni, hisz ez volt kiindulási pontja a szerencsétlen bosnyák foglalásnak is. Am a nemzet legyen résen és vak eszköz ne legyen senki kezében. A Balkán a szlávoké s nem is lehet másé soha. Hatalmas, nagy népek, kik nagy tömegét az idegen elemeknek, miveltségükkel és közgazdasági tulsúlyukkal önmagukba beolvastani képesek, foglalhatnak idegen országokat; de nyomorult, szegény nemzet, mely saját miveltségét sem képes kellőleg kifejteni, mely saját uralmát a határain belül élő nemzetiségektől félti, hódítási kalandokba ne induljon. Fordítsa erejét saját céljaira, fejlessze saját miveltségét, teremtsen áldozatok árán is ipart magának, építsen magyar iskolákat a haza minden zugában, hódítson ne idegen földterületeket, de hazai nemzetiségeket a magyar föld és a magyar nyelv számára. Mig a haza minden zugában velünk nem éneklik a Szózatot, a Hymnust, mig nemzeti tartalommal nem telítjük hazánk összes lakosságát, addig örültség számba megy minden hódító külpolitika. Orosz háboruba kezdeni osztrák hódításért? No még csak az kellene. A Balkán sem a mienk, sem az oroszoké, hanem az ott lakó kis nemzeteké. Orosz háborura csak akkor

lenne okunk, ha ezeknek a kis népeknek a szabadságát akarná elnyelni az északi kolosszus.

Nekünk nem kell apró népek földje háboru árán, ki azt akarja, hogy saját szabadságát ne bántsák, tartsa tiszteletben a másokét is.

Harez a kontárok ellen.

A hazai kisipar egyik rákfenéjére akarunk czikkben rámutatni. Olyan bajról szólunk, melyet lépten-nyomon tapasztalhatunk Magyarország minden városában s nagyobb községeiben, s a mely bajt mégis hallatlan nemtörődomséggel tűrik nemcsak az illetékes iparhatóságok, de legtöbbször maguk az érdekelt iparosok is. A kontárokról szólunk, a modern ipar azon elődjéről, a kik a nélkül, hogy a mesterséget megtanulnák vagy hozzá értenének, a törvény minden védelmével és jogával felruházva üzik az iparát s elveszik a tanult iparos kenyerét. Végtelenül igazságtalan ez a helyzet, nem csoda, ha a helyzetükkel elégedetlen vidéki iparosok visszasírják a czéhrendszert, mely ha maradi volt is, ha kényelmetlen és együgyű volt is, de a kontár gyilkos konkurrencziája ellenében megvédte a tanult mesterembert.

A szabad verseny elve szép s teljesen megfelel a modern szellemnek, mely a mai ember életfelfogását átlengi. De sajnós, a szabad versenynek már oly nagyok a kinövései, az elv helytelen alkalmazása már annyi igazságtalan és méltatlan helyzetet teremtett, hogy egyes iparágakban már nagyobb kárát látják, mint hasznát.

Éveken át tartó keserves küzködéssel

tanulja meg az iparos az ő mesterségét. A legtöbb iparos, mire önálló lehet, már benne van a férfi kor nyarában, tehát egy emberöltő mult el, mig annyira tudta vinni, hogy valami szerény műhelyt tudott magának berendezni s megrendelőkre, hitelre, bizalomra szert tenni. Önállóságának első eredménye természetesen az, hogy az állam ráteszi kezét az ő kis ekzisztenciájára, sujtván őt aránytalanul magas III. osztályu kereseti adóval; nyomon követi ezt a községi adója s a többi illeték. Nem az iparosnak, az államnak s a községnek van tehát első sorban haszna abból, hogy az iparos önállóvá lett.

Vajjon a nagy adóért mit adhat az állam ellenérték fejében a polgárnak, s itt az önállóvá lett iparosnak? Első sorban bizonyára jó törvényeket.

Nos, ez az ellenérték nálunk Magyarországon nemcsak hogy nincsen meg, de ipartörvényeink a nagyobb vonatkozásokban egyenesen ártalmára vannak az iparosnak, legkivált a kisiparosnak. A mikor a manapság érvényben levő ipartörvényeket hozták, ezekkel akarták megteremteni a nagyipart, mely addig Magyarországon nem létezett. E törvényekben egy kalap alá van véve a kisipar és nagyipar, a legjobb esetben mind a kettőre ugyanazokat a paragrafusokat alkalmazták. Ez volt az első óriási hiba. Ég és föld a különbség a kisipar s a nagyipar, vagyis a gyári ipar között minden tekintetben. A törvénynek ugyanazon rendelkezése nyös lehet a nagyiparra, de csapás a kisiparra és megfordítva. Sajnós, az előbbi eshetőség a gyakoribb, sőt mondhatni az általános, a minek az az eredménye, hogy némi gyáripárunk csak

TÁRCZA.

A vadhalász becsületszava.

— Birósági jelenet. —

Biró: Vadlot, hallotta Iszkába Károly ellenőr panaszát?

Vádlott: Hazudik, bíró ur! . . .

Panaszos: (Közbekiált): Hallja bíró ur, azt mondja, hogy ön hazudik!

Vádlott: Nem a bíró hazudik, számár, hanem maga!

Panaszos: Kérem én ellenőr vagyok és nem számár.

Biró: Csendet kérek, ne feleljenek. Először is feleljenek az általános kérdésekre. — Neve?

— Homoki Fidi.

— Foglalkozása?

— Az változik a szezon szerint. Élek, a hogy tudok. Nyáron az ismerősök töbnyire elutaznak, hat ilyenkor unalomból a Sajó partján halászgatok.

Panaszos: Szóval naplopó!

Biró: Hallja Iszkába, a maga megjegyzéseire nem kíváncsi ám senki.

Vádlott: Ó mondja nekem naplopó? Ó! Nagyszerű! A bagoly mondja a verébnek nagyfejű.

Biró: Elég legyen már!

Vádlott: De mikor ez olyan mulatságos, azt mondja ez a buzris, a mit nekem kellene mondani!

Biró: A dologra!

Vádlott: Halászrudat vettem magamhoz, s mint mondom, elmentem picézni a Sajó partra. Tisza híres arról, hogy sok benne a hal, a Sajó meg arról, hogy kevés benne a hal, ellenben sok a partján a vadhalász.

Biró: Mi az a vadhalász?

Panaszos: Vadhalász például Homoki is, mert nem volt engedélye halászni.

Biró: Ha még egyszer közbeszól, megbüntettem. Nézze meg az ember, nem közvádoló maga! (A vádlotthoz:) Magának volt engedélye?

Vádlott: Minek? Lehet a nélkül is halat fogni, vagy talán azt gondolja a bíró ur, hogy olyan tudósok a halak, hogy megismerik a vadhalász horgát?

Biró: Eszerint igaza van a panaszosnak, maga is csak olyan vadhalász!

Vádlott: Nyugodtan halászgattam, nem ártva senkinek, még egy halácskának sem, a miért természetesen dühös voltam. Egyszer csak mellettem terem egészen váratlanul yszkába, s megszólit:

— Jó napot kollega, hogy megy a halászás?

— Dehogy halászok, csak itt ülök!

— Hát az a horog vízben, — ordított reám, — kié?

— Az enyém, — válaszoltam nyugodtan.

— Piczézünk, piczézünk, de van-e en gedély?

— Halász ember maga? kérdeztem én.

— Persze hogy az vagyok, felelte ő.

— Hát akkor tudnia kellene, hogy a halászhhoz az első és legfőbb kellék a csend és nem az engedély, s így ha volna is engedélyem, nem foghatnék semmit, mig maga itt ordit mellettem.

Biró: De a panaszos a kötelességét teljesítette!

— Dehogy a kötelességét. Gyakran teszi meg azt, hogy a parton halászgató emberekől elszedi a halat, a nevéket felírja, a halakat eladja, de nem tesz jelentést. A legtöbb örül, hogy a feljelentés elől megmenekült s eszébe sem jut senkinek az ellenőr urat bepanaszolni.

Panaszos: Kérem bíró ur, ez csak rágalom!

Vádlott: Egyszer csak megrándul a rudam, kirántom, hát egy gyönyörű, körülbelül négy kilós polyka lógott rajta. Iszkába ur majd megbolondult izgatottságában, mikor a halat meglátta. Kétségbeesetten ráfeküdt s mint egy béka, szétterpesztette kezét, lábát.

— Vigyázzon, agyonnyomja a halamat, — mondtam neki.

— Az engedélyt mutassa — ordított ő. És addig ugrándozott, mig egyszer csak visszaugrott potykám a vízbe.

— Hozza vissza a halamat, hozza vissza — kiáltottam rá. S tudja bíró ur, mit tett

teremtődött valahogy, de kisiparunk mindinkább hanyatlik.

Az ipartörvény legkártékonyabb intézkedése kétségen kívül az, a mely megengedi, hogy nem képesítet egyének is üzhettek bármilyen iparágat, ha iparengedélyt eszközölnek ki maguknak az illetékes hatóságnál. Ez pedig csaknem minden egyes esetben megadja az engedélyt, mert hiszen a lehető legkönnyebb formákhoz van kötve az iparengedély megadhatása. Nevezetesen üzletvezetőt kell bejelentenie annak, a kinek az iparra képesítése nincs, de azt mégis üzni akarja. Ennek az üzletvezetőnek képesített iparosnak kell lennie s tényleg kell is működnie az illető műhelyben vagy ipari telepen.

Ez pedig a legszűkebb valami. Mert hisz csakis tanult szakemberekkel lehet az iparágat üzni, hozzáértő emberek kellene a műhelyben ugyanis, tehát munkásai közül jelent be valakit rendszerint a kontár s aztán csinálhat kénye-kedve szerint a mit akar.

A helyzet tehát az, hogy a törvény semmiféle előnyben nem részesíti a képesített, tanult iparost a tanulatlan s a mesterségbe belecsöppent egyén között.

De hány esetben játszik ki a kontárok a törvénynek az üzletvezetőkre vonatkozó enyhe követelményeit is! Hisz a legtöbb kontár műhelyének vagy telepének nincs üzletvezetője egyáltalában!

Hatóságaink végtelen nyugalommal nézik, mint nő a pénze vagy egyéb körülmény által valamely iparágba belecsöppent kontár a képesített iparos fejére! Mert akármit beszélnek is, a kontárban nincsen meg a mesterség megbecsülése, a tisztességes verseny iránt érzék, a testületi szellem, a munkás érdekének istápolása. A kontár ideig egy

erre a panaszos? Beleugrott a vízbe a halat keresni.

Panaszos: Nem igaz, bíró ur, nem igaz, belelökött, nem is lökött, hanem egyet rugott rajtam és én benn voltam a vízben!

Bíró: Van rá tanu?

Panaszos: Egy ember látta az egészet!

Bíró: Egy és nem több? Legalább kettő nincsen?

Vádlott: És ha kettő volna, a kik látták az egészet, hozok én bíró urnak akár kétszázat is, a kik nem látták.

Bíró: Utasítom a panaszoszt, hogy ha valami panasza van, forduljon vele a kihágási bírósághoz! Elmehetnek!

Vádlott: Hát az én követelésemmel mi lesz?

Bíró: Követelésével? Hogy értsem ezt?

Vádlott: Ha engem Iszkába szép csendes feljelent, a legrosszabb esetben is csak 2 frtot fizetnem volna. A hal, a mit elusztattott, megért testvérek között 5 frtot? Marad 3 frt fölösleges. (A panaszoshoz fordul.) Tudja mit Iszák, ezért a 3 frtért engedjen máskor is halászni, mert ha engem ismét háborgatni merészel, akkor Isten bizony úgy lököm bele a vízbe, hogy ott eltűnik, mint az én potykám! Vadhalászi becsületesemre mondom!

G. K.

vállalkozó, aki addig csavarja a citromot, a mig leveses, aztán félrehajítja és más mesterség, helyesebben kontárság után néz.

Ha esetleg vagyonos a kontár, az kész veszedelem a képesített iparosnak. Potom áron vesztegeti az árut, hogy a konkurrencziát lehetetlenné tegye. De másrészt megelégszik kisebb nyereséggel is, mert hisz ő nem hozott annyi áldozatot, hogy a mesterséget elsajátítsa.

Szóval a kontár az iparos alja, akár gazdag, akár szegény.

Évek óta hasztalanul sürgetik a jobbak, a képesített iparosok az ipartörvény revízióját. Hasztalanul, mert az ipartörvény a nagyipar számára készült, annak pedig speczialiter a törvény ellen nem lehet panasza.

Társadalmi uton kell tehát a harcztot felvenni a kontárok ellen! Álljanak össze a képesített iparosok és társadalmi uton védjék meg jogos ekziszcenciális érdekeiket, miután a törvény nem tudja megvédeni őket. Harcztot kell indítani ellenük, eszköz és mód a harcztviselésre kínálkozik elég.

Egy öntudatos iparos.

Hogyan támogatják a vidéket?

— A polgármester ur figyelmébe. —

Az egész ország a nyomasztó gazdasági helyzet sulya alatt nyög.

Egész közzgazdaságunk jelenlegi pangását, az egyes emberek megélhetésének természetellenes nehézségét, a vidék visszafejlődését nem csak a termelés időszakos, helytelen volta, de Magyarország közzgazdaságának immár 34 esztendősi helytelen irányzása idézte elő.

Magyarország lakosságának aránytalan nagy része foglalkozik mezőgazdasággal. Az ipar és kereskedelem a mezőgazdák fogyasztásából él, de a mezőgazdaságon fekszik az állami terhek 90% a is. Így nem csak méltányos, de az egész közzgazdaság léte megkivánja és követeli, hogy a vidéket fejlesszük, bajait orvosljuk.

Néhány év óta a bankettek zenéjébe egy új hang vegyült. „Borban az igazság” és a bor göze mellett sokszor hallottunk frázissal teli beszédeket, hogy „a vidéket minden anyagi és erkölcsi erővel támogatni kell.”

A bor göze hamar elrepül, s így a vidék felségítése melletti lelkesedés is csak tisztavirág életű maradt.

Budapest, az ország fővárosa szipolyozza ki az egész vidéket. Diszes palotái, ezer és ezer intézetei 100 milliókba kerültek; a fény, pompa azt mutatja, hogy ez ország népe gazdag és megelégedett. Nagyon szép és mindnyájunkat büszkeséggel tölt el, hogy hazánk fővárosa szépség tekintetében egész Európa többi országainak fővárosával vetekedhet. De mi volt az ára Budapest felcizcomázásának?

Egész Magyarország iparnak 35 százalékát és kereskedelmének 54 százalékát Budapesten összpontosították. Ez a központ hova az egész ország összes vasutai összefutnak, hova az egész vidék összes terményei öszszetörölődnek, hogy önmagukkal versenyezve lenyomják a vidék terményeinek árát.

Budapest lakossága 30 év alatt meg ötszörözödött, de ugyan az alatt az idő alatt a vidék népessége gyérül, lakói kivándorolnak, s fiai megélhetés keservei következtében úgy testileg, mint szellemileg elsatnyulnak.

Ha a patakok forrásai elsekélyesednek, ha a folyóknak elapad vizük, úgy a tenger is kiszárad.

A vidék a forrás, az életerő, mert terményei és fiai tartják fenn az egész országot. Ha ez az élet erő meggyöngyül, ha az állam jövedelmének eme *eme nem kiapadhatatlan* forrása bedugul, úgy olyan lesz az egész ország mint a test, melyben nincs lélek, mint a gép, melynek tisztító ereje kifogyott, hogy működésben legyen.

De úgy látszott, hogy ez az állapot tartáhatatlanságát végre belátják, s a sok beszédhelyett eljön végre: a tettek ideje is.

És ime az ige valósággá vált, testet öltött és hozsannával üdvözölhetjük: az első tettet.

Az első tett!

A kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett a vidéki összes törvényhatóságaihoz, melyben közli, hogy az 1875. évt. XXV. t. cikk 1. § ra az 1858. év január hó 24-én kibocsájtott császári nyilt parancs több rendelkezését érvényben hagyja és ezek között a vásárok engedély díjára vonatkozót is. A kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg úgy határozott, hogy ezentul minden vásártartó község minden országos és hetivásár után 63—63 korona engedély díjat tartozik a vásár előtt a kir. adóhivatalba befizetni és e kötelezettség bevétele nélkül az engedély okmány érvénytelen.

Az első tett! Vajjon lesznek-e követői?

A vidéket még kevés adó nyomja!? Fel kell tehát találni újabb és újabb módokat, melylyel a szegény nép vállait nyomják, s megélhetését lehetetlenné teszik.

A vidéknek nincs forgalma, a vidék iparossága a főváros iparának és külföldi árukkal kereskedelme verseny alatt nyög; meg kell hát fosztani a vidéket attól a élettől is, iparosai alól ki kell rántani a talajt, hogy a mindent felemészítő bálványának Budapestnek gyomrát tömjük.

Ki akar postás lenni?

(Pályázati feltételek.)

A kassai posta- és táviróigazgatóság kerületében Eperjesen és S.-A.- Ujhelyen 1000 koronától 1400 koronáig emelkedhető fizetéssel, s külön lakbérilletményvel posta és táviró segédtszti tanfolyam nyílik meg, melyre a folyamodványok szeptember 30-ig adandók be.

Erre vonatkozólag a következő hirdetményt kapjuk a kassai posta és táviró igazgatóságtól:

Erre a tanfolyamra hallgatókul fölvétetvételnek: első sorban kisebb hivatalnok alkalmaztatásra igényjogosultsággal bíró igazolványos katonai altisztek; másodsor postamesteri vagy posta- és távirókiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gimnázium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, esetleg ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték; 3 szor ugyanez iskolai előképzettséggel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül ha ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek, továbbá a fönti

iskolai előképzettséget igazoló, 16-ik életévüket betöltött ifjak is.

A főlvetelre megkivántatik továbbá annak igazolása, hogy a folyamodó: magyar állampolgár; 35-ik életévét még nem haladta túl; a magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja; fedhetlen előéletű; a posta- és távirószolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

A tanfolyamok hallgatói tandíj címén fejenként 20 (husz) koronát kötelesek fizetni, s e díj lefizetése alól csak az igazolványos katonai altisztek mentetnek föl. A tanfolyam szabályszerű bevezetése és az előírt szakvizsgálat letétele után a hallgatók posta- és távirósegédtségi állásra képesítést nyernek, illetve a posta- és távirósegédtséjteltek létszámába főlvetetnek s a segédtszettek költségvetésileg megállapított létszámában beálló üresedéshez képest posta- és távirósegédtszettek neveztetnek ki; a hallgatók azonban kineveztetésre csak 18-ik életévüknek betöltése után számíthatnak.

A kik ezekben a tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezűleg irt folyamodványokat, születési, orvosi, erkölcsi és iskola bizonyítványokkal fölszerelve ez évi szeptember 30-ig és pedig már közszolgálatban állók fölöttes hatóságuk útján, a többiek pedig az illető főszolgabíró, vagy polgármester közvetítésével a kassai posta- és táviróigazgatóságához nyújtják be.

Megyei és városi ügyek.

Városi közgyűlés.

A nyári vakáció után csütörtökön, f. hó 5-én délután 3 órakor volt az első városi közgyűlés.

A gyűlés iránt elég nagy volt az érdeklődés, s a városi képviselők nagy csoportokban összeverődve tárgyalták a felszínen levő politikai eseményeket.

Pontban 3 órakor *Soltész Nagy* Kálmán polgármester megnyitotta a közgyűlést. *Papp* Lajos örömmel üdvözölte a polgármestert, majd a múlt hó 16-án történt tüzeset alkalmával előfordult vízhiány miatt a városi fogatok ügyében interpellált. A polgármester megnyugtató választ adott.

Dr. *Kun* József városi főjegyző a belügyminiszter rendeletét olvasta fel, melyben a közigazgatásban észlelt hiányok orvoslására hívja fel az alispánt. A polgármester megjegyzi, hogy ő ezen hiányok egy részét saját hatáskörében elintézi, másik részének elintézésére pedig egy bizottságot kér kiküldeni, ennek tagjai lettek: *Kaffka* Ignác, *Lichtenstein* József, *Sugár* Ignác, dr. *Gencsi* Samu, dr. *Kürsz* Jakab, *Pataky* Sándor, *Porcs* János, *Bartányi* Gyula és *Kozma* Elek.

Ezután a belügyminiszter azon rendelete olvastatott fel, melyben az ingatlanok utáni illetéket nem engedélyezi. Tudomásul vették.

A *Sassy*—*Friedman*-féle kisajátítandó telekre vonatkozó miniszteri rendelet kiadatott a polgármesternek.

A nagyhétre eső hetivásárok szerdáról és péntekről hétfőre és csütörtökre való áttételét a városi tanács elfogadta.

A következő tárgy *Vajna* Béla cs. és kir. ezredes bucsu átirata volt. Az átiratot a főjegyző olvasta fel, a melyben az ezredes meleg és őszinte hangon bucsuzik el Miskolc város közönségétől, a polgármestertől, a városi képviselőtestület tagjaitól, a helyi sajtótól. A katonasággal szemben kifejtett jó

baráti viszonyért a legmelegebb köszönetét fejezi ki.

Az átirat egy része így hangzik:

„Nem találok szavakat azon kiváló öröm és jóleső elégtétel érzésének kifejezésére, mely eltöltött három és fél évvel ezelőtt, midőn az 5 ik gyalogezrednek parancsnokságát átvéve, arról értesültem, hogy Miskolcra polgárt és katonát a meleg baráti viszonyok kötelei kapcsolnak egybe. Valóban csak az a hő kívánság élt bennem, hogy a baráti viszony szálait legjobb erőm s tehetségemhez képest még erősebbé tegyem, még szorosabbá fűzzem.

Hogy azonban a mai napon a bucsu órájában örömmel pillanthatunk vissza e városban eltelt évekre, azért az érdem oroszlánrésze kétségen kívül azokat illeti, a kik a város nevében eljárni hivatva vannak.

Mindenekelőtt Önt, mélyen tisztelt Polgármester ur és a vezetése alatt álló városi képviselőtestületet: nem kis részben azonban a helybeli sajtó tisztelt tagjait is, kik pártállásukra való tekintet nélkül mindenkor a köz érdekeit és javát szolgálták és a legfinomabb tapintattal minden diszharmóniát elhárítani tudtak és igyekeztek. Itt időzésünk utolsó órájában legyen szabad Önnek, mélyen tisztelt Polgármester Ur, a tekintetes városi képviselőtestületnek, az egész lakosságnak, nemkülömben a helybeli sajtó tisztelt képviselőinek az én és az ezred legmelegebb köszönetét kifejeznem azon felejtethetetlen szép évekkért, melyeket vendégszerető városuk falai között töltöttünk.

A nagy lelkesedéssel fogadott átirat a polgármester indítványára teljes egészében jegyzőkönyvbe vétetett.

Ezután a kereskedelmi tanoncz-iskola felügyelő bizottsága választott meg.

Végül *Klein* József a város kötelekébe felvételét. A közgyűlés 4 órakor ért véget.

A közigazgatási bizottság ülése.

Borsodvármegye közig. bizottsága tegnap délelőtt báró *Vay* Elemér főispán elnökle alatt ülést tartott a vármegyeház nagytermében, melyen a közigazgatási bizottság tagjai csaknem teljes számban megjelentek.

Az ülésnek az kölcsönzött érdekességet, hogy a belügyminiszternek a vármegye és a városra vonatkozó leirata került tárgyalás alá.

A belügyminiszter ugyanis felhívta a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy a hónapokkal ezelőtt *Kaffka* László miniszteri tanácsos által megejtett vizsgálat alkalmával tapasztalt több rendbeli szabálytalanság folytán a fegyelmi eljárást indítsa meg *Soltész Nagy* Kálmán polgármester, *Kóris* Kálmán főpénztáros, *Szombathy* László számvevő és *Nagy* Elek ellenőr ellen.

Ezen belügyminiszteri leiratnál legelőször *Bartányi* Gyula bizottsági tag szólalt fel, és kifejtette, hogy a fennforgó esetben a polgármester ellen a fegyelmi eljárás megindításának semmi alapja nincs, s így azt szükségesnek nem tartja.

Előadta továbbá, hogy jóllehet a közigazgatási bizottságnak kötelessége a miniszter határozatát végrehajtani, még is a jelen esetben a fegyelmi eljárás nemcsak a tisztviselő, de a város reputációján is helyrehozhatlan csorbát ütne. Itt szerinte nem az a fő, hogy a fegyelmi elrendeltessék, hanem, hogy a hibák orvosoltassanak, a hiányok pótolva legyenek. De tekintettel kell lenni a polgármesternek 23 éven keresztül működése által szerzett hervadhatatlan érdemeire is, a miket a város felvirágoztatása

érdekében tett fáradozásai által szerzett. Ezért azt indítványozta, hogy a bizottság intézzen felterjesztést a miniszterhez, melyben kéri, hogy tekintsen el rendeletének végrehajtásától, s módosítsa azt akként, hogy a szabálytalanságok pótlása egyszerű leirat vagy rendelet által eszközöltessék, a fegyelmi eljárás pedig mellőztessék.

Bizony Ákos csatlakozott *Bartányi* indítványához és szóvá tette *Kaffka* miniszteri tanácsosnak tulhajtott és nem kellő helyen alkalmazott szigorát.

Lichtenstein József szintén ez értelemben szólal fel.

Hidvégi Benő tanfelügyelő a fegyelmi törvény 45 §-ára utalt, mely szerint a közigazgatási bizottság kötelessége a miniszternek a fegyelmi eljárásra vonatkozó utasításait végrehajtani.

Báró *Vay* főispán, dr. *Tarnay* Gyula alispán és *Szaffka* Pál felszólalásai után a közigazgatási bizottság egyhangulag elfogadta *Bartányi* Gyula indítványát, s a fegyelmi eljárást a polgármester és tisztársai ellen nem indította meg.

Olvastatott továbbá a belügyminiszter azon leirata, a melyben saját hatáskörében elrendelte a fegyelmi eljárást *Szepessy* Béla árvaszéki elnök, *Szentmiklóssy* Kálmán árvaszéki elnök és *Hubay* Barnabás főszámvevő ellen.

A bizottság ennek értelmében elhatározta, hogy miután *Szepessy* Béla árvaszéki elnök a közigazgatási bizottság tagja, ellene a fegyelmi eljárás megejtését *Bartányi* Gyulára és *Kedves* Istvánra a *Szentmiklóssy* és *Hubay* ellen elrendelt vizsgálat megejtését pedig dr. *Tarnay* Gyula alispánra bizza.

Vadnay István, sajszentpéteri főszolgabíró, valamint a cserépfalusi és az arlói községi jegyzők ellen is elrendelte a bizottság a fegyelmi eljárást.

Ezután a rendes havi jelentésekről referáltak, s az eléggé érdekes ülés véget ért.

UJDONSÁGOK.

— **Szabadságolás.** *Molnár* Bertalan vármegyei főjegyző megkezdte több heti szabadságidejét.

— **Kinevezés.** *Draskóczy* Zoltánt, a rimamurányi salgótarjáni vasmű részvénytársaság igazgatója szángyakornokká nevezte ki, s szolgálattételre a borsod nádasdi számvevőséghez osztotta be.

— **A belügyminiszterium** ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Borsodvármegyében a dédési anyakönyvi kerületbe *Török* Zoltán segédjegyzőt, a lakiba *Kolos* Jenő segédjegyzőt és a domaházaiba *Elek* Sándor községi bírót anyakönyvvezetőkké nevezte ki és *Kolos* Jenőt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta; továbbá a harsányi anyakönyvi kerületbe *Turi* József okleveles jegyzőt, a szirmabessenyői anyakönyvi kerületbe pedig *Grün* Arnold helyettes jegyzőt anyakönyvvezetőkké nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Házasság.** *Petró* János, a Szelényi és Társa nyomdaczég gépmestere a mai napon vezető oltár elé *Szepcsik* Mariskát, özv. *Szepcsik* Jánosné kedves leányát.

— **A koholt vérvád.** Szerdán este a Veres templom tájékán elterjed az a hír, hogy két zsidó ember egy 12 éves kis leányt a

szőlők között meggyilkolt, s vérét vették. — Megindult tehát a hajza a csöcselék nép között, s a felvégi tömeg meg is támadott két zsidó embert, sőt az egyiket tetteleg is bántalmazták. Rendőr is lépett közbe, kihéz később egy másik is csatlakozott. Ketten aztán a tömegetől kísérvé bevitték a két zsidó embert a reudórséghez, hol Horváth alkaptány elé állították. Horváth alkaptány kihallgatta őket, majd egy biztossal és több rendőrel fáklyával a kis gyermek keresésére indult, azt persze nem találta, mert künn volt Patonai vasuti hivatalnoknál a szőlőben. Horváth lecsillapította a tömeget, s megnyugtatta őket, hogy az egész meséből semmi sem igaz.

Az esetről a következőket adjuk:

Moskovits Jenő helybeli déligyümölcs kereskedő egy más társával **Patonai** vasuti hivatalnok Urak-utca 74. szám alatti lakására ment szerdán délután azzal a szándékkal, hogy Patonaitól barackot és más gyümölcsöt vegyen. Patonait azonban otthon nem találták, miért is a szomszédból egy 12 éves kis lány kikísérte őket a szőlőbe, hol miután megvették a gyümölcsöt, hazafelé indultak; a kis lány azonban ott maradt, s csak este tért Patonaiékkal haza.

Nem tudjuk honnan származott e hazug, koholt rágalom, minden esetre a rendórség dolga lesz ezt kinyomozni. Mi úgy tudjuk, hogy a vérvád meséje már hetekkel ezelőtt terjedt el a Veres templom környékén lakó nép között, jó lesz tehát ha a rendórség megindítja a nyomozást, ki terjeszti e hirt? — *Nagy a valószínűség, hogy ebben is a néppárt és ennek közege működik!*

— **A mező-kövesdi országos vásár.** A belügyminiszter megengedte, hogy Mező-Kövesd községben a f. évi szeptember hó 29. és 30-ra eső országos vásár október hó 13. és 14-én tartassék meg.

— **Ismét villamos elgázolás.** Tegnap este a Széchenyi utcán Spiegel Jakab üzlete előtt a vasut felé haladó villamos elütötte **Silvérió** János 75 éves öreg vasuti munkást. Az öreg munkás könnyebb sérülést szenvedett, s a maga lábán tért haza Ujvilág-utcai lakására. Felhívjuk a villamos vasut igazgatóságát a legutóbbi időben előfordult villamos szerencsétlenségekre, mert ma holnap nem fogunk merni kimenni ez utcára a villamos vasut miatt.

— **A szikszói ev. ref. egyház** elhatározta, hogy a mult hetekben leégett templom tetjét bádoggal vonatja be, ennek keresztülvitelével **Kállai** építőmestert meg is bizta.

— **Vizbe fullt lovak.** A háromi tó a mult pénteken magába temette egy diósgyőri család keresetforrását. **Roth** György diósgyőri fuvaros két lova, szekerstül beesett a tóba, s csak másnap tudták a tönkrement jószágot kihalászni. A ló nemcsak belefut, de esés közben nyakát is törte, s így a szekér is hasznavehetetlen állapotban került elő. A koronauradalom jelenleg a „Lencsés tó”-nevű erdő rész egyik vágásából termeli a fát, igen meredek hegyoldalban. A fuvarosok a fogataikat lent hagyják 3-4 szeri ledobással hozzák a fát szekerekhez. A lent maradt lovak, néha 40-50 teherszekér, minden felügyelet nélkül tanyáznak, veszedelmbe sodorják az arra áthaladó utast, s önmagukat. Hétfőn ugyanez eset megismétlődött volna **Zubor** János fogatával, de a szerencsés véletlen úgy akarta, hogy ez alkalommal ló is, szekér is egy fába megakadjon. A korlát helyenként teljesen hiányzik, vagy korhadt úgy hogy védelmet egyáltalában nem nyújt. A kir. koronauradalmat éri itt a vétkes gondatlanság vádjá. Felügyelet nincs s a minap **Tóth** Sándor eselédjét ölfá-

hánys közben majd agyondobták, s félholtan vitték haza. A munkaadó szavatossága a gazdasági üzem tulajdonosa a törvény értelmében, az üzemből használt eszközökért és az alkalmazottakkal szembe kártérítési felelősséggel tartozik, még akkor is, ha őt a köteles gondosság elmulasztása nem terheli is! Kíváncsiak vagyunk, mily mértékben részesíti kárpótlásban a kincstári közeg alkalmazottjait, mikor munkásvédelmi intézmények terhe őket sújtja.

— **Esküdtszék.** A legközelebbi esküdtszéki ciklus folyó évi október hó 21-én kezdődik és tart november elejéig. Mostanáig 10 bűnügy van kitűzve tárgyalásra. Az esküdtteket szeptember 25 én sorsolják ki.

— **Eltűnt internátusi igazgató.** Az egész város ismerte **Marcsekényi** J. Miklós internátusi igazgató-tulajdonost. Nagy lábón élése, költsége mindenkinél feltűnt. Utóbbi időben nyomaveszett, mintha a föld nyelte volna el őt és családját. Azt beszélnek, hogy Temesvárra költöztek egy szebb, egy jobb hazát keresni. Hitelezői az ottani hatóságokhoz fordultak, hogy megtudják, vajjon tényleg ott tartózkodik-e?

— **Kézrekerült tolvajbanda.** Egy már régebbi idő óta működő tolvajbandát fogott el e héten a rendórség. Öten voltak a bandában és pedig: **Afra** István, **Geller** András, **Székhely** József, **Toma** Máttyás és **Szilvási** István napszámások. A tolvajbanda július hó 8-án egy Major-utcai kocsimában kizsebelték **Konnert** Károly debreczeni lakost, elvették pénzét, óráját és az órát el is adták **Király** Mihály kocsisnak. Augusztus 29 én a Jókai-utca 25. szám alatti udvarból, **Czakó** Istvánétól loptak el különféle szerszámokat és tárgyakat, míg az előző éjjel a tiszavidéki állomás átjáró hidjánál fosztottak ki egy embert s elvették óráját, a mit **Neumann** Bernát korcsmárosnál az elfogyasztott pálinka árág elzalogosították. Augusztus 30-án a Forrásvölgy-utczát látogatták meg s **Tokai** Mihályné udvarába tértek, a honnan ruhaneműeket, élelmiszereket és más tárgyakat loptak. Ezekon kívül még számtalan lopást követtek el. Az ellopott tárgyakat kivitték a Bábonyi-bérczen levő szalmakazlak közé, honnan aztán elszállították. A kézrekerült tolvajbanda most a rendórség börtönében ül.

— **Turista kirándulás.** A Borsodi Bükk-Egylet szeptember 8-án, vasárnap egész napos kirándulást rendez. Utirány: Lillafüred, Hollós, Thebe, Mákszem-ház, Iboiyás, Várkut, Eged, Eger. Indulás Miskolcra 7-én este 5 órakor az Erzsébet-térről Lillafüredre, meghálás, és innen másnap reggel indulás 6 órakor. Gyaloglás első nap 3 óra, második nap 8 óra. Hazaérkezés Miskolcra éjjel 1 óra 26 perczkor. Élelmet ki-ki magával hoz. Vezető: **Cseh** Guszt v.

— **Megvert pinczérügnök.** **Anis** Sándor miskolci pinczérügnök szerdán este Kassára jött ügyes-bajos dolgait elvégezni. A mint a réten keresztül ment, egy bokorból két alak ugrott neki és botokkal összeviszta verték. A megvert pinczérügnököt a kórházba szállították, hol kihallgatta a rendórség. Elmondta, hogy a két megtámadóban **Tauszky** Richárd és **Stauf** Sándor pinczerekre ismert, kiket a rendórség már el is fogott.

— **Összeset a Király-hidnál.** A mult napokban nagy néptömeg verődött össze a Király-hidnál, hol egy öreg ember hirtelen összeesett. Telefontáltak a mentőkért, a kik beszállították a közkórházba. Itt csakhamar magához tért s elöadta, hogy **Staxler** Géznak hívják, 61 éves, Bukarestből jött, s Miskolcra csak átutazóban van. A beteg idegen már elhagyta a kórházat.

— **Eltörte a lábát.** **Kóta** Kiss Andrásné sziráki asszony vasárnap délelőtt, a mint a templomba ment, oly szerencsétlenül csuszott meg, hogy mindkét lábát eltörte. A kórházban ápolják.

— **Leesett az álványról.** Az Ujvilág-utca 1. szám alatti építkezésnél szerdán délután baleset történt. **Dloviczki** Sándorné 30 éves, s.-a.-ujhelyi illetőségű napszámos asszony maltart akart felvinni a kőműveseknek s a mint már jó magasan volt az álványon, megbotlott, s leesett. A mentők beszállították a közkórházba. Sérülése könnyebb természetű.

— **A hét éven aluli gyermekek.** A hét éven aluli gyermekek tartásdíja tárgyában a m. kir. belügyminiszter a következő körrendeletet bocsátotta ki: Felhívom a törvényhatóságot, hogy az államkincstár, de az adózó közönség érdekeinek is megóvása céljából utasítsa az elsőfoku közigazgatási hatóságokat, hogy ezentul az elhagyatottságot kimondó határozat meghozatalánál a legnagyobb szigorúsággal járjanak el és a felveendő jegyzőkönyvben a következőket tüntessék ki: cseledeknél minden esetben, hogy kinél, milyen minőségben szolgál és mennyi a havi bére és mennyivel képes a gyermek fenn tartásához hozzájárulni, mely utóbbi körülményt határozatilag állapítsa meg. Törvénytelen gyermeknél figyelmeztessék az anyát, hogy a törvénytelen apa ellenében bírői uton érvényesítheti követeléseit. Az anya vagy a szülők és nagyszülők vagyontalansága esetén kitüntetendő az is, hogy az illetők keresetképesek-e, mi a foglalkozásuk és napi keresményük és ha azt olyannak találják, hogy az a rendes napszámmal egyenlő, amelyből a gyermek eltartható, az esetben a teljes elhagyatottságot ki ne mondják, esetleg állapítsák meg, hogy a fizetési köteles mennyivel járuljon a gyermek eltartásához. A munka- és keresetképtelenség mindig közhivatalban levő orvos bizonyítványával igazolandó.

x **Kedvező alkalom** kínálkozik jó és olcsó fehérneműeket vásárolni **Braunfeld** Sándor divatáru üzletében, kinek sikerült legutóbbi őszi bevásárlásánál egy feloszló készfehérnemű-gyár összes készletét igen előnyösen megvásárolni. 4-5.

x **Intézeti leány és fiu** fehérneműek **legjobban** és **legolcsóbban** beszerezhetők **Barta Jenő** előnyösen ösmert női divat vászon és kelengyeáruházában **Miskolc**-on, Széchenyi u. 49.

— **2-4 középiskolai osztályt** végzett egészséges szervezetű ifju könyvnyomdánkban **betűszedő tanoncznak** fölvetetik. **Szelényi** és **Társ**a, Miskolcz.

Peres sütemények.

— Bonyolult per a kifli miatt. —

Érdekes ügyben fog a napokban itélkezni egyik közei büntető járásbíró. Van benne vád és viszonyvád is. A vád lopásról, a viszonyvád rágalmazásról szól.

Az ügy előzményei egy előkelő kávéházban keletkeztek, ahol nap-nap után megjelent egy jómódu polgár a délutáni habos kávéra.

Elnézte a sakkozókat, közben felhőrpintette a párolgó italt, aztán fizetett és távozott. A szemfüles pinczérnek azonban feltűnt, hogy a vendég csak egy kiflit mond be a fizetésnél s mind annak daczára úgy tűnik fel a kiflis kosár, mintha több fogyott volna el belőle.

Azért próbát tett. Megszámlálta, hogy hány kifli van a kosárban? Rendesen nyolczat tett belé. A kifizetésnél pedig a bemondás megint csak egy volt, daczára annak, hogy a kosárban csak öt maradt.

Most még csak az kellett, hogy lássa is valaki a kiflifogyasztást, bárha inkább az volt a gyanu, hogy a vendég elviszi magával, mert az elsőt sem fogyasztja el egészen. A kávéháznak abba a falába, a melyik mellett nap-nap után ül az öreg, egy oldalszobából két finom kis lyukat furtak s ott elhelyezkedett a két pinczér.

A vendég megint a régi mód szerint járt el. Megitta a kávéját egy kifivel, kettőt pedig zsebre vágott. Mindezt pompásan lehetett onnan belülről látni.

Jött a sor a fizetésre s a polgár bemondja:

— Egy kávé, egy kifli.

Mire a főpinczér elébe rakta a számlát, a mely 50 kifivel többet tüntetett fel.

A vendég lármázni kezdett, hogy ez a zsarolás, még sem járja, hogy így, meg úgy megmutatja majd a pinczérnek ezt a merészséget, a derék fizető azonban nem ment tovább, hanem, hogy nem sikerült ez a kávékanál-lopásoknál alkalmazott kiegyenlítési mód, megmaradt a bocsánatkérésnél s szórakozottságával mentegődött.

Mikor azonban a kávé ur eltávozott, zsebéből kilátszott az egyik kifli vége.

A pinczérök összeültek tanácskozára, mit tenvők legyenek? Nem akarták a vendéget feljelenteni, sőt félve adtak felvilágosítást a dolgot sejtő többi vendégnek, köztük az egyik alkaptánynak, a ki naponként ott van ebéd után a kávéházban.

Igy terjedt a kiflikről a pikáns hír a mi eljutott a vendég fülébe is. Ez azonban a helyett, hogy elhallgatott volna, a járásbíróshoz futott és rágalmazás miatt feljelentette a pinczéreket.

A napokban kellett volna megtartani a büntető járásbíróshoz a tárgyalást a kifliügyben. A tárgyalást azonban elhalasztotta az eljáró bíró, mert a bepanaszolt pinczérök viszonyát emeltek a kiflik irányában s erősítették, hogy bizonyítani is tudják a naponkénti lópást tanukkal, a kiket előre megállapított terv szerint helyeztek el az oldalszobában.

A maguk védelmére egyébként azt hozzák fel — a mit szintén tudnak bizonyítani — hogy ők nem híresztelték soha a lopást, csak bizalmasan mondták el annak, a ki kérdezősködött a felől.

A bíróság elrendelte a bizonyítást s így legközelebb már megtartják az együttes tárgyalást, a mely bizonyára párját ritkítja a judikaturában. Ha sikerül bebizonyítani a kiflicsempészetet, a miben nincs kétség, úgy előáll a pinczérök részéről egy újabb feljelentés: hamis vádaskodás címén.

Irodalom.

* A Ráth Mór (Budapest, Haas-palota) által kiadott és dr. Imling Konrád kir. táblai tanácselnök által jegyzetekkel ellátott oly népszerű törvénykiadásokból immár a 35-ik 1901. évfolyam 1-ső füzetéi a szokott díszes nagybetűs és zsebkönyvekben megjelentek. Áruk 4 korona. Számos igen fontos törvények között tartalmazza az összeférhetlenségi és a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényeket. Ezen két fontos törvény mellett külön kézi kiadásokban is, és pedig: 1901. XX. t. cz. *Az összeférhetlenségről*, az összeférhetlenségi bizottságok és a képviselőház szabályainak módosítására vonatkozó rendelkezésekkel és a képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló t. czikkkel, mely a képviselőjelöltek megengedhető választási kiadásait is szabályozza. Ára 1 K. 60 f. A fentebbi és az előbbi összes választási törvények, az 1874. és 1848. évi alapvető törvényekkel és azok módosításaival 3 kor. 1901. XXIV. t. cz. *A közigazgatás egyszerűsítéséről*. A m. kir. közigazgatási bíróshoz 1896. évi törvénnyel, melynek egyes §-ait az 1901. évi új törvény oly lényegesen módosítja. Ára 2 K. 40 f.

Ráth Mór legújabb közérdekű törvénykiadásai közül még megemlítjük a következőket, melyek elsőrangú szaktekintélyek jegyzeteivel és a végrehajtási rendeletekkel vannak ellátva:

A földmívelésügyi miniszter körrendelete a mezőgazdaságra hasznos állatok oltalmazása tárgyában *A mezőgazdasági törvény* illető intézkedésével és a vadásztörvénnyel. 1 K., mely minden földbirtokosra, vadászra nézve nélkülözhetetlen. A megrendelések gyűjtéséről, a hazai iparnak állami kedvezményezéséről. 80 f. A birtokos és gazdatiszt közötti jogviszonyokról. 70 f. Az erdőmunkásokról, dohánytermelők és dohánykertészek közötti jogviszonyokról, a vízi munkálatokról, az ut- és vasúti építésnél, gazdasági munkavállalkozóknál alkalmazott napszamosokról. 1 K. 80 f. *A gazdasági munkás- és cseléd-segélypénztárról*. 1 K. *A közérdekű öntöző csatornákról*. 80 f. E tárgyaknál és jelentőségüknél fogva szociál-politikáinak nevezett törvények, melyek a népesség legszélesebb

köreinek érdekeit érintik, valóban általános figyelemre méltók és éppen ezért jó szolgálatot tett a kiadó ezéig akkor, a midőn a törvényismeret terjesztésére alkalmas olcsó kiadásokról gondoskodott. Itt említjük meg még a Ráth Mór kiadásában megjelent azon tárgymutatót, mely a kiegyezés óta alkotott összes törvények még érvényben levő szakaszait, kiegészítéseit, a módosításokat és hatályon kívül helyezéseket tünteti fel. Ezt a nagy fáradsággal és tudással összeállított művet dr. Imling Konrád tanácselnök, a törvényelőkészítő bizottság tagja készítette. Azontul tartalmazza ezen kötet az 1865—1900. évi törvények chronologikus tartalomjegyzékét azok betűrendes pontos tárgymutatóját, nagybetűs és zsebkönyvben. Ára csinos kötésben 5 korona. Ezen kötet nélkül a törvénygyűjtemények valóban már alig használhatók és így minden kiadásu törvénygyűjteménynek nélkülözhetetlen függelékét képezi.

Bírák, ügyvédek figyelmébe ajánljuk még a következő függelékét a bünvádi perrendtartás minden kiadásához:

A m. kir. igazságügyminiszter rendelete a bünvádi perrendtartás elöbéléptetése tárgyában. A kir. bíróságok *büntető ügyviteli szabályai*. A m. kir. igazságügyminiszter körirata a bünvádi perrendtartás alkalmazásánál szem előtt tartandó irányadó elvek tárgyában. 1 K. 20 f.

Ez alkalommal még megemlítjük, kivált mint érdekes utazási és fürdői olvasmányt, a fentebbi kiadónál most megjelent világhírű mű 2-ik kiadását, Tolstói Leo: *Háború és béke*. Történelmi korrajz, 3 vaskos kötet. Ára 15 korona. Ez a nagy philantrop leghatalmasabb műve, melynek tárgya a Napoleoni orosz invázió.

Felhívás

a folyó évben remélhető szőlőtermés bejelentésére nézve.

Az 1892. évi XV. évi t. cz. 25. és 26. §-ai értelmében azon szőlős-gazdák, kik szeszese italok kímérésével, vagy kis mértékben való elárusításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésü boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében hectoliterenként 12 kor. 70 fillér helyett 6 kor. 70 fillért tartoznak fizetni az esetben, ha ebbeli igényüket bejelentik.

Felhívatnak tehát az illető szőlőtermelők, hogy a folyó évben remélhető termést és a saját házi szükségletükre felhasználandó bormennyiséget a város fogyasztási adóhivatalánál saját érdekében folyó hó 25-ig mulhatatlanul bejelenteni sziveskedjenek.

Miskolcz, 1901. szeptember hó 6-án.

Miskolcz város fogyasztási adóhivatala.

Újabb felhívás

az adózó közönséghez.

Melynek értelmében, felhívatnak mindazon adófizetők, kik a 9585/op 901. szám alatt közzétett felhívás daczára adókönyvecskéiket kiegészítés végett alólírott hivatalnál mai napig sem mutatták be, hogy ebbeli kötelezettségüknek folyó hó 10 ig annál is inkább tegyenek eleget, mivel a mulasztók az 1883. évi XLIV. t. cz. 30. § a értelmében pénzbírsággal fognak sújtatni.

Miskolcz, 1901. aug., 31-én.

Miskolcz város adópenztári hivatala.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol — és kéziratokat vissza nem ad.

Balog Zsigmond urnak. Sorsjegyét nem huzzák ki.

Eladó házak és háztelkek.

Négy ujonnan épült adómentes és 10 %-ot jövedelmező

házak

olcsó áron eladók.

Továbbá

7 háztelek

5 telek á 400 kor. és 2 saroktelek 900 k.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Földbérbeadás.

A miskolczi közlegeltetési csoport haszon-bérbe adja a tulajdonát képező mintegy négy hold területű, Sajó folyam melletti, konyhakertészetre is alkalmas

szántóföldjét

1901. szept. 8-án, vasárnap délután 3 órakor a mezőgazdák egyleti helyiségében tartandó közárverésen, mely alkalomra a bérleni óhajtok tisztelettel meghívának.

Miskolcz, 1901. szept. hóban.

A gazdatanács nevében
Csorba József,
elnök.

Szuperfoszfátok

állati és ásványi eredetűek
a legolcsóbb

foszforsavas trágyaszerek,
minden talajra alkalmasak.

Jótállók a leggyorsabb hatásért, a legnagyobb terméshozagért.

Nélkülözhetlen az őszi vetéseknél

Semmiféle más foszforsavval sem pótolható hatása.

Ajánlok továbbá: csontlisztet, Chilisalétromot, kénsavas ammoniákat, kálisót, kainitot, különleges műtrágyákat kapás és kalászos növények alá, themenauai szab. szuperfoszfát gipszet herések fejtrágyájául és az istálló-trágya konzerválására; takarmány-meszet stb. bárhova versenyképes áron szállítja s a tartalomért szavatol:

A. SCHRAM.

PRÁGA. Központi iroda: Heinrichsgasse 27.
Kénsav és műtrágyagyár Lundenburg-Themenau és Rostok melletti Lissekben.

Felsőmagyarországi képviselő:

Illés Dávid Miskolcz.

Utazáskor felette alkalmas! Rövid használat után nélkülözhetlen.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva! 35-42

(Bizonyítvány, Bécs, 1887. július 3)

Legjobbnak elismert

Kalodont Fogtisztító szer!!

rövid időn át tartó használat után alaposan eltünteti a szájbán képződő és a foghúshoz tapadó, a fogakra ragadó kártékony gombák hihetetlen mennyiségben mutatkozó és képződő sokaságát, fogkövet és egyéb tisztátalanságokat, erősíti a foghúst és a fogakat az emberi élet legközelebbi koráig és elősegíti a jó emésztést és így az egészséget is.

Nyilt-tér.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy mai napon a Miskolcz és vidékén kitérő hírnévek örvendő

BLOCH ARMIN

vászon és fehérnemű specialista céget
Széchenyi-utca 133-ik szám
(Wahl testvérekkel szemben)

képviseltemmel biztam meg és raktárát a legújabb fehérnemű- és kelengye-collectióval láttam el, melynek megtekintésére a n. é. hölgyközönség figyelmét felhívom.

Midőn az eddig irántam tanusított bizalomért köszönetemet nyilvánítom, kérem ezt továbbra is részemre fentartani és a képviselő céget b. rendelményekkel támogatni, a hová bécsi és budapesti fehérnemű gyári telepeimből az újdonságokat állandóan fogom küldeni.

Elvem továbbra is jó munkával és izléses kivitellel a versenyt leküzdeni.

Kiváló tisztelettel:

SCHREYER VICTOR,

bécsi és budapesti fehérnemű gyáros.

Vonatkozólag fenti értesítésre, a n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a helyi piacon levő, kizárólagos

Vászon, fehérnemű és kelengye gyári raktáramat

az 1901. évi július 1-től hatályban levő 1901:XXV. t.-cz. alkalmából tetemesen megnagyobbítottam.

Előnyös beszerzési módokat, valamint az üzleti költségek redukálása azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a nagyérdemű közönségnek elismert jó vászonmunkákat, fehérneműket, mindennemű kelengyét, menyasszonyok és csecsemők részére, fiú és leány intézeti fehérneműket jutányosabban és jobban szállíthatok mint bárki.

Van szerencsém megjegyezni, hogy minden egyes szakmába vágó cikket, melyet hazánkban készítenek, nagy buzgósággal terjeszték, a fehérnemű varrást és himzést házilág eszközöltetem.

Saját gyártmányu eperjesi, — Wein Károly és Társa-féle késmárki asztalneműk, felföldi vásznak, nyitrai, bacsikai és kalotaszegi háziipari cikkek nagy raktára. — Azon kívül a híres May és Holfeld-féle rumburgi vásznak, Regenhart és Rayman-féle asztalneműket, Schroll Benedek-féle chiffonokat nagyban forcirozom és gyári árjegyzék szerint árusítom.

Tekintettel arra, hogy a fentnevezett törvényezik folytán a vidéki vevők föl nem kereshetők, az utazásból kifolyólag eredő utazó-költségeket szívesen a vevőközönség javára juttatom, még pedig minden 100 koronát meghaladó vételnél készfizetésnél 5 százalékos leszámitok, 1000 korona vételnél pedig II. osztályu menettérti jegy árát a XIV. zónáig visszatértem.

Himzési és varrási munkák, ha a t. ur-hölgyek az anyagot már be is szerezték, elvállaltatnak és legjutányosabb ár mellett mielőbb készítenek.

Midőn a nagyérdemű közönség számos látogatásáért esedezem, maradok 5-20

hazaflás tisztelettel

BLOCH ARMIN

Széchenyi-utca 133-ik szám, dr. Horváth Bertalan-féle házban, Wahl testvérek butortelepével szemben.

Minden héten pénteken nagy

Vászonmaradék, asztalnemű, zsebkendő, partik (alkalmi vételek) eladása.

Ügyes varrónők és himzőnők állandóan munkát kaphatnak.

Dr. FARKAS GYULÁNÉ

fels. leánynevelő intézete és internatusa
Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 7. sz.

Magasabb tanfolyam a polg. vagy felsőbb leányiskola tananyagát már elvégzett leányok részére. Magyar, Német, Francia, Angol irodalom, aesthetika, műtörténet, nevelés, történelem, természetismeret, stb. Kiváló tanerők, előkelő színvonal. Keddi szept. 5-én.

Felvételnél: bejelentők, fél bejelentők és bejárók.

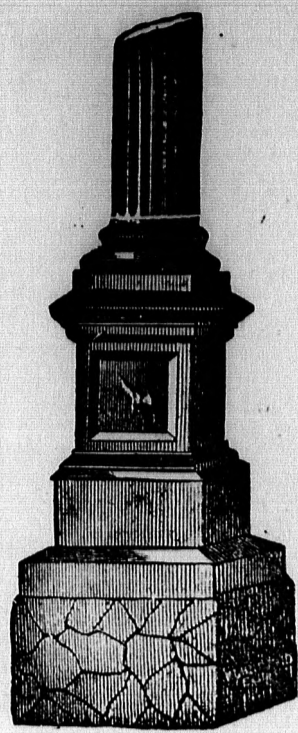
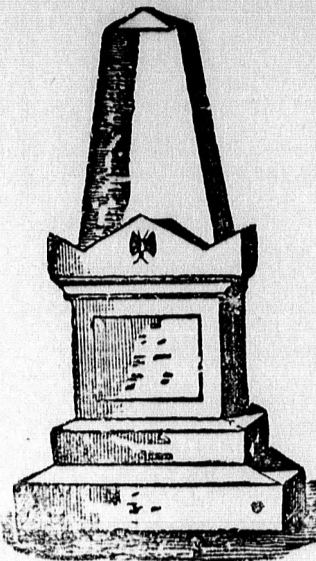
Teljes ellátást, ismétlő órákat, zene- és nyelvtanítást oly leányok is nyerhetnek, kik más tanintézetet látogatnak, valamint magántanulók is.

Beiratás naponta d. u. 3-4-ig. Felvilágosítással levélleg is szívesen szolgálunk.

SIMON FRIGYES

kőfaragó- és sírkő-telepe

Miskolcz, Vay-ut 3. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét dusan felszerelt üzletemre felhívni.

Granit és márványokat

a legválasztékosabb színben raktáron tartok, ugymint fekete svéd, sötét és világos szilézai gránitokat, norvég labrador, világos, sötét és fekete szilézai és karrarai márványokat.

Saját készítményü trachit-köböl a legjutányosabb árban készítek

sír-emlékeket,

sírszegélyeket, valamint teljes sírboltokat. Szoboralakokat elvállalok szent vagy világi jellegűeket, a legművészebb kivitelben.

Építész urak figyelmébe

különösen ajánlom kö-lépcsőimet tagozattal. Függléposó 3 frt 50 kr., síma léposó 2 frt 80 kr. folyó méterenként.

11-26

Mély tisztelettel

Simon Frigyes.

Október elején szolgálatra bevonuló és bárminő ezredhez tartozó

egy éves önkénteseket

felkérjük a szükségelt

egyenruhák és felszerelési cikkek

beszerzésére elsőrangú

tiszti egyenruházati és hadi felszerelési

intézetünket Miskolczon, Széchenyi-u. 60. Rosenberg Gyula szőnyegáruháza mellett, felkeresni méltóztassék.

Minden egyes darab egyenruha legfinomabb szövetelekből saját műhelyünkben szabályosan, legelegánsabb szabással és kivitelben legrövidebb idő alatt jutányos árak melleszt készíttetnek el.

Mindennemű felszerelési cikkekkel olcsóbb árak mellett szállítunk, mint bármely más cég. — Egyenruha szövetminták és árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. Minél tömegesebb megrendelést kérve vagyunk

9*

Kiváló tisztelettel

KOKÁLY TAMÁS és FIA,

férfi-szabók.

Az 5-ik, 60-ik és 65-ik gyalogezredek és a 6-ik és 17-ik tüzérezredek tisztli egyenruházatának szállítói.

GELB SAMU

betonépítési vállalkozó, cementáru és cserépkályha raktára
Miskolcz, Vay-út 25. (feltételes villamos megállóhely.)

A fűtési idény közeledtével a n. é. közönség figyelmét felhívom az Első Magyar cirkuláció

vasbetétes cserépkályha gyár készítményeire.

A cirkuláció vasbetétes cserépkályha előnyei:

40% kevesebb fűtőanyag, mint a vaskályhához.

A fűtendő helyiségnek gyorsabb bemelegítése, mint a vas, vagy bármily kályhával. Egyenletes hőmérsék.

A fűtés beszüntetése után órákon át fejlődő meleg.

Egy kályhával két szobának fűtése.

Szellőző kályhának állítva, a szoba levegőjét állandóan frissíti.

A cirkuláció vasbetétes cserépkályha gyors melegítéséről érdeklődők bármikor egy perc alatt meggyőződést szerezhetnek Vay-út 25. sz. alatti raktáramban.

Cserépkályhák javítása, átalakítása és szakszerű tisztogatása jutányos áron.

Raktáron van:

Színezett cement burkolólap
Kémény fedlap
Kútkagyló

Beton-cső
Kerám-lap
Portlandcemento

Román cimento
Menyezett nádszövet
Épületdíszítmény.

☛ Telefon 126. ☛

ANGOL DIVATÁRUHÁZ.

BRAUNFELD FERENCZ.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Férfi és fiú ingek sima, redős, piqué, puha mellel minden árban.

Nyakkendők escharps, magánkötők, Regat és csokrok legújabb divat szerint.

Férfikalapok loden, gyapju, nyulszőr kemény kalapok és czilinderek legjobb formákban.

Gallérok, kézelők, zsebkenedők, valódi vászon és batiszt újdonságok.

Férfi, női- és gyermek valódi kötött harisnyák nagy raktára.

Jäger alsó ingek, nadrágok és szövött árak.

Esőernyők, botok, keztyűk, fésűk, haj- és ruhakéfék.

Dús választék gombok, nyakkendőtűk, illatszerek, szappanok, fogtisztító Kaldont, Odontin, Odol és fogkefékben.

A legolcsóbb szabott árak mellett.

Ha a nagyérdemű közönség a közelgő **ősz** és **téli idényre** jut a nyos árban akarja szükségletét beszerezni az meggyőződhetik a legcsekélyebb bevásárlásnál is, hogy mily nagy előnyöket nyújt az

Angol Divatáruházz Miskolcz.

Városháztér 20-ik szám

Dunky Fivérek fényjárdája alatt.

A meg nem felelők készséggel becseréltetnek.

Gyermek czipő fekete, füzös és gombos 19-24 1 frt

Gyermek czipő borjubőr füzös jó minőségű 25-28 1.55

Leány-czipő borjubőr, füzös jó minőségű 29-34 1.95

Gyermek eszmiák lack szárral vagy a nélkül 3.52

Női borjubőr czuggos czipő 2.60

Női borjubőr füzös czipő 2.80

Férfi borjubőr czuggos czipő 2.60

Férfi borjubőr hegymászó czipő 3.25

Férfi sima vikszos czipő 2.40-2.75

Dús választékot tartok a legjobb minőségű posztó, Chewreaux, lack, orosz-lack, Box, Calw, Ideal-czipőkben.

A legolcsóbb szabott árak mellett.

Kifőzéshez alkalmas
szilvát és baraczkot vásárol

Deszberg József Miskolcz

Tóth-utca 24-ik szám alatt.

Képviselő-választók
név- és lakjegyzéke

külön-külön 30 fillérért

Szelényi és Társa

könyvnyomdájában kapható.

Hazai ipar

„Emke“ padlófénymáz Magyar gyártmány!

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk

Berkes-féle „EMKE“ padlófénymáz

s így elérjük, hogy kitűnő, legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s emellett kiváló közművelődési célt szolgálunk, mert 5 százalék az EMKE javára szolgál.

- A Berkes-féle »Emke« szobapadló-fénymáz: rögtön szárad, a fényezett szoba már 1 óra múlva használatba vehető.
- A Berkes-féle »Emke« szobapadló fénymáz: szagtalan, nem kell a kellemetlen terpentint napokig a szobában tünni.
- A Berkes-féle »Emke« szobapadló-fénymáz: mosható s szárazra törülve fénye még fokozottabb.
- A Berkes-féle »Emke« szobapadló-fénymáz: víztől nem lesz foltos, mint a többi fénymáz.
- A Berkes-féle »Emke« szobapadló-fénymáz: fényét a hasonló gyártmányok között legtovább tartja, legtartósabb.
- A Berkes-féle »Emke« szobapadló-fénymáz: üvegkeménységűvé válik s így legkevésbé kopik.
- A Berkes-féle »Emke« szobapadló fénymáz: szeszszel hígítható.
- A Berkes-féle »Emke« szobapadló-fénymáz: kitűnően alkalmas konyha butorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására.
- A Berkes-féle »Emke« szobapadló fénymáz: a ragadós padlókat szárazzá teszi. 3-10.

Eladási hely Miskolczon

Gyártás és főeladási hely:

Schvartz és Zahler urak festék és vegyi czikkek kereskedése. Berkes Bertalan Nagyvárad.

Kapható nagyban és kicsinyben.